

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobců: a) P. J.
bytem B., S., K.

b) S. J.
bytem B., S., K.

oba zastoupeni Janem Černým, advokátem
sídlem Politických vězňů 15, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému

Krajský úřad Středočeského kraje
se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2017, č. j. 130656/2017/KUSK,
sp. zn. SZ-111775/2017/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobcům a) a b) se vrací soudní poplatky ve výši 3 000 Kč za každého z nich a budou vyplaceny z účtu Krajského soudu v Praze k rukám zástupce žalobců Jana Černého, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhali zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo ve výroku I. dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), změněno rozhodnutí Městského úřadu Kolín, Odboru správních činností a přestupků (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 6. 2017, č. j. MUKOLIN/OSCP 51534/17-sed, sp. zn. OSCP 13857/2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) v části výroku o vyslovení viny a uložení pokuty a nákladů řízení tak, že „[ř]ízení vedené proti obviněnému J. M., nar. X, trv. pobyt osada M., K., pro podezření ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že měl v chatové osadě M. v katastru obce O. na pozemku před Chatou č. ev. X opakovaně a to nejméně dne 31. 5. 2016 v ranních a odpoledních hodinách a dne 1. 6. 2016 v ranních hodinách úmyslně vytáhat dřevěné kolíky, kterými sousedé manželé S. a P. J. chránili nově vysetou travu, a nově oseté místo následně přejet osobním motorovým vozidlem, ač měl vědět, že jde o pozemek z majetku Ing. V. Ž., od něhož mají manželé J. tuto část pozemku pronajatou, tedy měl úmyslně narušit občanské soužití

schválnostmi, se zastavuje podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.“ a ve výroku II. prvostupňové rozhodnutí podle ustanovení § 90 odst. 5 ve zbytku potvrdil.

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl J. M. (dále jen „obviněný z přestupku“) uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb. zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), za což mu byla udělena pokuta podle § 49 odst. 2 zákona o přestupcích 2 000 Kč a podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Podle § 70 odst. 2 zákona o přestupcích byli žalobci odkázáni s nárokem na náhradu škody na soud či jiný příslušný orgán.
3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal odvolání pouze obviněný z přestupku, žalobci nikoli. Žalovaný o podaném odvolání rozhodl tak, jak je uvedeno pod bodem 2. tohoto rozsudku.
4. Žalobci namítají, že napadené rozhodnutí trpí mnoha vadami, neřeší spáchaný přestupek a ignoruje důkazy založené ve spisu, které mají obviněného z přestupku usvědčovat. Dále namítají, že napadené rozhodnutí pouze rozebírá, zda vyjeté koleje kolem chat jsou účelovou komunikací či nikoli, což žalobci považují pro posouzení přestupku za nepodstatné, neboť z předložené dokumentace je zřejmé, že obviněný z přestupku přejel automobilem přes nově zatravněný pozemek, přičemž cesta vede mimo tento zatravněný pozemek. Dále namítali, že obviněný z přestupku podal blanketní odvolání, které nebylo doplněno včas a žalovaný tak měl podané odvolání zamítnout. Žalobci vyjádřili přesvědčení o tom, že je napadené rozhodnutí špatným signálem společnosti.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se na pozemku žalobců nachází účelová komunikace, což ostatně vyplývá i z nájemní smlouvy k tomuto pozemku (v průběhu správního řízení žalobci sporný pozemek nabyli do svého vlastnictví). Dále žalovaný upozornil, že žalobci nejsou k podání žaloby aktivně legitimováni, protože nejsou oprávněni napadat výrok napadeného rozhodnutí týkající se viny obviněného z přestupku. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006 – 100. Žalobci jsou dle žalovaného oprávněni uplatňovat pouze případnou náhradu škody u soudu, přičemž uplatnění nároku na náhradu škody nezávisí na výroku správního orgánu prvního stupně. Žalovaný navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
6. Žalobci v replice na vyjádření žalovaného upozornili na skutečnost, že žalovaný odkazuje na pozemek p. č. X v k. ú. O. u K. (nyní p. č. X), avšak tohoto pozemku se napadený případ netýká. Skutek se měl stát na pozemku p. č. X (dříve X – tehdy pronajatý), který je nyní již ve vlastnictví žalobců. Dle žalobců vychází vyjádření žalovaného z neznalosti věci a nerespektuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které bylo zpracováno precizně a opíralo se o přesvědčivé důkazy. Zároveň žalobci znovu zopakovali, že není přípustné, aby napadené rozhodnutí vycházelo pouze z rozboru situace, zda jsou vyjeté koleje kolem chat účelovou komunikací. Žalobci v závěru uvedli, že *[j]e irrelevantní „výčitka“ žalovaného, že žalobci, jako poškození ve správním řízení, nevyčerпали žádné opravné prostředky, čímž má na mysli odvolání proti výroku správního orgánu I. stupně, že se poškození s nárokem na náhradu škody odkazují na soud či jiný příslušný orgán. Odvolání proti tomuto výroku by bylo naprosto absurdní a mimo vší logiku, když jsme ve svých podáních, jako i v závěrečné řeči správnímu orgánu sdělili, že netrváme na náhradě škody a že jde hlavně o to, aby podezřelý z přestupku od*

svého zavrženíhodného jednání upustil a umožnil svým sousedům trávit volné chvíle na chatě v klidu. Částku 897,- Kč za travní semeno považoval správní orgán za prokázanou, kromě toho jsme náhradu škody, jak je uvedeno výše, nepožadovali.“

7. Soud se nejprve zabýval aktivní legitimací žalobců. Při posouzení této otázky vycházel ze závěrů vyjádřených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006-100, v němž byl řešen skutkově obdobný případ, kdy se oznamovatel přestupku domáhal uznání viny obviněného z přestupku, který měl oznamovateli svým jednáním způsobit majetkovou škodu.
8. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
9. Podle § 72 písm. b) zákona o přestupcích je účastníkem řízení o přestupku poškozený, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem. Jak je patrné již jen ze samotné dikce uvedeného ustanovení, nezakládá se jím generální účastenství poškozeného v přestupkovém řízení, nýbrž účastenství omezené povahou a rozsahem práv poškozeného, o kterých se v přestupkovém řízení jedná.
10. Obsahem přestupkového řízení je posuzování viny obviněného z přestupku a případné ukládání sankce. Toto posuzování se děje výlučně ve vztahu státu a obviněného z přestupku a má čistě veřejnoprávní povahu - stát zde (až na nečetné výjimky z úřední povinnosti) ve veřejném zájmu stíhá jednání naplňující znaky skutkových podstat přestupků, tj. specifických deliktů. Poškozený v tomto vztahu nemá postavení účastníka řízení, nýbrž eventuálně toliko svědka, který může podat svědectví o jednání obviněného z přestupku, o následcích jeho činu či o jiných rozhodných skutečnostech.
11. Podle § 70 odst. 2 zákona o přestupcích, jestliže škoda a její výše byla spolehlivě zjištěna a škoda nebyla dobrovolně nahrazena, uloží správní orgán pachateli přestupku povinnost ji nahradit; jinak odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody na soud nebo jiný příslušný orgán. Vztah mezi poškozeným a obviněným z přestupku, z něhož vyplývá omezené účastenství poškozeného v přestupkovém řízení, má povahu soukromoprávní - jeho předmětem jsou výlučně majetkoprávní nároky (a ještě jen některé), a sice nárok poškozeného na náhradu majetkové škody způsobené jednáním, které bude právně kvalifikováno jako přestupek. O tomto nároku může být v rámci řízení o přestupku rozhodnuto (a zásadně - jsou-li pro to dány podmínky - i rozhodnuto být má), nicméně vždy zde pro poškozeného zůstává otevřena možnost vymáhat svůj majetkový nárok i mimo přestupkové řízení cestou jeho uplatnění v řízení občanskoprávním. Nárok je poškozenému přiznán tehdy - a jen tehdy - dává-li k tomu výsledek řízení o posuzování viny obviněného z přestupku podklad, přičemž poškozený do tohoto přestupkového řízení „v užším smyslu“ jako účastník řízení zasahovat nemůže. Jeho nárok se ovšem projednává toliko za podmínky, že v přestupkovém řízení „v užším smyslu“ je rozhodnuto o tom, že obviněný z přestupku přestupek spáchal, tj. že je pachatelem přestupku. Posuzování této otázky se však nachází mimo sféru ovlivnitelnou procesní aktivitou poškozeného jako účastníka řízení, neboť je svěřeno výlučně interakci procesní aktivity státu, který vede přestupkové řízení „v užším slova smyslu“, a obviněného z přestupku. Poškozený nemá subjektivní právo na to, aby osoba, kterou označí za pachatele přestupku,

nebo jiná osoba, o níž skutečnost, že přestupek spáchala, v přestupkovém řízení vyšla najevo, byla takovou osobou také shledána (a to ani u přestupků projednatelných jen na návrh ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o přestupcích nebo u přestupků podle § 79 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, zahajovaných se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku, neboť zde je návrh, případně souhlas, nutnou podmínkou toliko ve vztahu k možnosti zahájit a vést řízení o přestupku, avšak nečiní z navrhovatele či osoby přímo postižené spácháním přestupku plnohodnotného účastníka řízení o přestupku a nezakládá jeho subjektivní „právo na shledání viny“ u pachatele přestupku). Žalobci tak mohou vést spor o právo s tím, koho mají za škůdce na svém majetku, cestou občanskoprávního řízení a pouze podmíněně a v omezené míře v rámci řízení přestupkového, žalobci však nejsou oprávněni vstupovat a ovlivňovat rozhodnutí správních orgánů týkající se vyslovení viny obviněného z přestupku.

12. Ustanovení § 72 písm. b) zákona o přestupcích nezakládá univerzální účastenství žalobců v řízení o přestupku, nýbrž účastenství toliko v rozsahu, v jakém se projednává jejich nárok, přičemž nemají jako účastníci řízení možnost zasahovat do posuzování otázek viny a sankce, nýbrž pouze do otázky náhrady majetkové škody v užším slova smyslu, tj. zda správní orgán rozhodující ve věci přestupku na základě závěru o vině obviněného z přestupku (a tento závěr je mimo procesní dispozici žalobců) správně posoudil otázky přímo související s náhradou škody, zejména kauzalitu mezi jednáním obviněného z přestupku a majetkovou újmou žalobců, zavinění obviněného z přestupku a výši škody. V tomto smyslu nutno rovněž interpretovat ustanovení § 81 odst. 2 zákona o přestupcích, podle něhož poškozený se může odvolat jen ve věci náhrady škody.
13. Z procesních oprávnění žalobců ve správním řízení o přestupku vyplývá i rozsah jejich žalobní legitimace v soudním řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí ve věci přestupku podle § 65 a násl. s. ř. s. Právní sféra žalobců je tímto správním rozhodnutím dotčena toliko stran přiznání či nepřiznání nároku na náhradu škody, příp. stran rozsahu tohoto nároku, nikoli však v tom ohledu, zda vstupní podmínka případného přiznání nároku, tedy posouzení viny obviněného z přestupku, byla či nebyla správně posouzena. Žalobci proto mohou podat žalobu toliko proti výroku správního orgánu o náhradě škody, nikoli proti výroku týkajícímu se posuzování viny obviněného z přestupku či sankce za přestupek uložené. Otázka viny obviněného z přestupku se proto k žalobě žalobců posuzuje jen z toho hlediska, zda v řízení o přestupku byl obviněný z přestupku shledán pachatelem přestupku, a dále z hledisek, zda a v jakém rozsahu škodu svým v rámci přestupkového řízení posuzovaným jednáním způsobil.
14. Je tedy nepochybné, že předmětem soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného nemůže být výrok rozhodnutí žalovaného o zastavení přestupkového řízení, neboť ten je - byť implicitně - výrokem o vině, přesněji řečeno výrokem, z něhož plyne, že vina obviněného z přestupku nebyla v přestupkovém řízení shledána, v dané věci proto, že skutek, o němž se vedlo řízení, není přestupkem [viz § 76 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích]. Může jím být toliko výrok o náhradě škody, v konkrétním případě pak výrok o tom, že žalobci se se svým nárokem odkazují na soudní řízení či řízení u jiného příslušného orgánu.
15. Žalobci v žalobě uvedli, že „[ž]aloba směřuje proti tomuto rozhodnutí, jakož i proti jeho výroku pod bodem I, že se řízení zastavuje“. Tím navodili situaci, jakoby napadali veškeré výroky napadeného rozhodnutí, tedy i výrok II. týkající se náhrady škody, ačkoli proti tomuto výroku nezformulovali žádný žalobní bod, případně nepředložili žádný důkaz na podporu tvrzení o případném nároku na náhradu škody. V replice na vyjádření žalovaného

(srov. bod 6. tohoto rozsudku) pak jednoznačně uvedli, že náhradu škody v řízení před správním orgánem I. stupně nepožadovali. Soud tak má za prokázané, že žalobci brojí výhradně proti výroku I. napadeného rozhodnutí, kterým bylo řízení o přestupku zastaveno. Na základě této skutečnosti a v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 4 As 50/2004 – 59, soud konstatuje, že je zjevné, že žalobci nejsou aktivně legitimováni k podání žaloby, kterou napadají výrok o zastavení řízení o přestupku, neboť takovým výrokem, který se jich ostatně ani netýká, nemohli být zkráceni na svých právech. Zároveň nejsou dány důvody pro meritorní (věcné) posouzení, neboť žalobci, jak dovozeno shora, nebrojí proti výroku II. napadeného rozhodnutí.

16. Vzhledem k tomu, že je z podané žaloby a repliky žalobců na vyjádření žalovaného zřejmé, že žalobci napadají výhradně výrok o vině obviněného z přestupku a nejsou tak aktivně legitimováni k podání žaloby, odmítl soud žalobu v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. z důvodu, že šlo o návrh podaný osobami zjevně neoprávněnými.
17. Nad rámec uvedeného lze jen doplnit, že i kdyby žalobci byli k podání žaloby legitimováni a žaloba přeci směřovala proti výroku II. napadeného rozhodnutí, musela by i tak být odmítnuta, protože žalobci (jak sami potvrzují) nevyčerpali řádný opravný prostředek, jímž bylo v dané věci odvolání proti náhradovému výroku prvostupňového rozhodnutí. Nevyčerpání řádných opravných prostředků je za podmínek stanovených v § 68 písm. a) s. ř. s. důvodem nepřipustnosti žaloby a takovou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu soud odmítne podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože žaloba žalobců byla odmítnuta.
19. V souladu s ustanovením § 10 odst. 3 poslední věta zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, soud vrací žalobcům zaplacené soudní poplatky ve výši 3 000 Kč za každého z nich, a to k rukám zástupce žalobců Jana Černého, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. června 2018

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
samosoudkyně